

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

687. An procurator constitui possit ad resignandum certo modo, formâ,
conditione, quam in resignatione servare debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

à porrecta supplicatione) intra quos expediti debent litera Apostolica, & resignatio publicari vi constitut. Gregor. 13. de publicand. resign. Castrop. Azor. II. cit. Paris. loc. cit. n. 1.

Questio 685. An constitui possit Procurator post supplicationem porrectam per alium, & signatam à Papa, & recognitam à Datario, intellige, dum resignatio fit in Curia, seu coram Papa?

Respondeo affirmativè: Unde valebit resignatio facta per procuratorem præstantem consensum coram Notariis in Camera vel Cancelleria, v. g. in Novembri, dum supplicatio recepta, signata, & recognita, v. g. in Octobri vel Septembri. Azor. cit. o. 22. q. 11.

Questio 686. An resignatio beneficij facta per Procuratorem, seu consensus Procuratoris trahatur ad diem, quo datum mandatum, ita ut ab eo die censetur amissum esse, & vacasse beneficium quod ad titulum, & possessionem?

Respondeo negativè: eò quod, ut constat ex dictis ad initium hujus partis 3. beneficium non facit, nec habeatur pro derelicto, ex quo quis Procuratorem constituit ad illud resignandum; cùmque talis retrotractio non admittatur in aliis actis per Procuratorem; admitti etiam non debet in resignatione beneficiorum; cùm in ea speciale non sit ex iure fundamentalium, ita Castrop. loc. cit. nn. 7. contra Azor. loc. cit. q. 10. & Paris. l. 9. q. 15. à nu. 1. citantem pro se Abb. in c. sollicitate de restitu. spol. na. 11. Bald. in c. audita. tit. cod. Melnoch. de recip. possess. remed. 1. na. 274. Felin. &c. ac dicentem esse sententiam magis communem. Unde, ut inferitur ex responsione nostra, si Principalis post constitutum à se Procuratorem, v. g. in Augusto resignet per seipsum beneficium coram Ordinario (non enim impeditur ex constituto Procurator, quod minus eo jām constituto per seipsum adhuc valeat resignare) antequam id in Curia faciat constitutus Procurator, v. g. in Octobri, & deinde illud idem beneficium resigneret dictus Procurator, v. g. in Novembri, valebit resignatio facta per Principalem ipsum, & non valebit facta per Procuratorem. Castrop. loc. cit. directe contrarium ex sua doctrina inferentibus Azor & Parisio, nimis invalidam esse Principalis resignationem, & valere in hoc casu resignationem factam per Procuratorem licet tempore posteriore.

Questio 687. An Procurator constitui possit ad resignandum certe modo, formâ, conditione, quam in resignatione servare debet?

Respondeo primò: Generaliter affirmativè (modò tamen forma, modus, conditio sint talia, sub quibus ipse Principalis resignare potest; si enim constitutus ad resignandum coram Ordinario sub reservatione pensionis, ita resignare non poterit, quia nec ipse principalis coram Ordinario nisi simpliciter, & pure resignare potest) siquidem fines mandati excedere non debet, quia nomine proprio non agit, sed alieno, & per mandatum communicatur ei potestas juxta c. cum dilecti. de rescrip. c. cum olim. de off. jud. deleg. l. diligenter. ff.

P. Laurent. Terti. Benef. Tom. III.

mandari. Castrop. cit. loc. nu. 8. Azor. loc. cit. q. 12. Paris. l. 9. q. 17. à nu. 1. Et quis mandatum ad resignandum non solum strictè, sed & strictissimè interpretandum, Paris. ibid. nu. 5. ex Card. Paris. cons. 143. n. 35. vol. 4. Bursat. cons. 395. nu. 11. vol. 4. quia odiosum, ut Rebuff. ubi supra n. 12. Hinc

2. Respondeo secundò in specie. Constitutus Procurator ad resignandum in favorem Tituli, resignare non potest in favorem Caji. Constitutus ad resignandum sub reservatione pensionis non potest resignare absolute &c. AA. iidem variis exemplis hanc doctrinam comprobantes. Constitutus ad resignandum coram Ordinario, non potest resignare coram Papa, & vice versa. Castrop. cit. n. 8. Azor. cit. q. 12. §. ex dictis. Paris. cit. q. 17. nu. 136. & 137. adentes, hinc ad tollendam omnem dubitationem, cùm datur facultas Procuratori resignandi beneficium absolutè, & simpliciter, solere hanc clausulam apponi, ut coram Papa vel Ordinario loci possit resignare. Sic constitutus ad resignandum coram Papa cum reservatione omnium fructuum, vel cum regresu, si resignet nullis fructibus, vel nullo regresu reservatis, nulla est resignatio. Azor. loc. cit. quin & si in tali casu resignet reservata solum parte fructuū, vel pensione, vel sine regresu, eò quod difficulter admittatur resignatio reservatis omnibus fructibus, vel cum regresu, resignatio erit nulla; quia licet supradicta conditio sit concessa difficulter, solet tamen quandoque concedi; & quia resignatio, in qua reservantur omnes fructus, omnino diversa est ab ea, in qua reservatur pars fructuum, uti & resignatio, in qua reservatur regresus, ab ea, quia sit simpliciter, adeóque à facultate ad resignandum cum reservatione omnium fructuum, vel cum regresu in ferri non potest facultas ad resignandum cum parte fructuum, vel sine regresu. Castrop. loc. cit. n. 7. contra Azor. cit. q. 12. & Paris. cit. q. 17. n. 20. 21. & 22. existimantes, talem resignationem adhuc fore validam (sub hac rāmen limitatione: modò Procurator adhibuerit diligentiam ad impetrāndam reservationem omnium fructuum, vel regresum, seu modò per illum non stererit, quod minus resignatio fieret cum dicta conditio) eò quod, cùm conditio illa impetratur sit difficulter, & soleat à Papa repelli, non videatur mandatarius ad illam arctari, sed solum obligari ad illam, quantum potest, procurandam. Idem esse videtur, si constitutus ad resignandum sub pensione cum hac clausula: etiam literis non expeditis, solvenda etiam per successorem: si Procurator resignet sub pensione quidem, sed omisla dicta clausula, eò quod hæc impetratur difficulter, nimis forte talem resignationem invalidam ex eadem ratione, nimis ex defecta consensu mandantis, uti admittunt ipse Azor. loc. cit. & expressè Paris. n. 54. & 55. sic resolutum dicens à Rota in Cordub. dimidi. portion. 14. Noveb. 1559, cui decisioni inhaerit Rota, duna diceretur, de stylo non solere dari talem clausulam, reponendo, non stylum, sed mandatum debere attendi, eum quo, non satis video, quomodo cohaerant, quæ habent iidem Azor. loc. cit. Paris. n. 57. quod valeat resignatio, si constitutus ad resignandum sub pensione, reservata in fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & distributionibus quotidianis, quæ acquiri solet ab illis, qui resident, & divinis officiis inter sunt, resignaret reservata pensione sub dicta clausula, omisla solum illis verbis: quæ acquiri solet ab his, qui resident: eò quod

F

haec

hæc verba pugnant cum jure communi, ac proinde continant, quod jure fieri non potest; cum non magis pugnent cum jure communi, seu concedi non soleant, quam illa clausula; literis non expeditis etiam per successorem solvenda. Sic, si constitutus ad resignandum sub pensione cum potestate illam transferendi, resignavit reservatâ pensione, sed sine facultate eam transferendi, resignatio est nulla. Azor. in fine, cit. q. 12. Paris. cit. q. 17, n. 46. juncto n. 32. & 33. contra Caputq. decisi. 89. p. 3. sententem, valere in hoc casu resignationem, eò quod qui facit mandato contigua vel vicina, non dicitur excedere fines mandati. Idem est, si constitutus ad resignandum sub pensione libera, & exempta, resignavit quidem sub pensione, sed non sub libera, & exempta. Azor. loc. cit. Sic in hæc responsum generali, si constitutus ad resignandum simpliciter, resignat sub reservatione pensionis, nulla erit resignatio; eò quod ad conditionem resignationem mandatarum non habuerit: nec dici possit, quod mandarius excedens mandatum, utiliter gerat negotium mandantis. Castrop. loc. cit. n. 8. contra Azor. q. 12. Quodsi tamen constitutus ad resignandum in favorem Titii modo, & formâ, & conditione, quæ Procuratori videbuntur, & reservatâ pensione cuicunque voluerit, is resignet in favorem Titii, reservatâ pensione ipsi mandanti; valida videtur resignatio, & facta melior conditio domini, seu mandantis abfque eo, quod fines mandati fuerit egressus. Azor. l.c. Paris. n. 78. Quodsi etiam in mandato aliud nihil expressum, quam ut reservetur pensio, & deinde supplicia signata fuit cum clausula de exemptione pensionis, & postea Procurator consensum praestitit absque clausula de exemptione pensionis, & similiiter litera expedita abfque dicta clausula; validam adhuc fore resignationem, seu dictum consensum per Procuratorem praestitum, tradit ibidem Azor, cum Paris. à num. 51. quia consensus hic, & litera cum mandato concordant, & ut habet regula Cancellariae, judicandum non est juxta supplicationis, sed secundum literarum tenorem; & dum Principe concessit quid amplius, quam in libello supplici petiitum, concessio continet hanc tacitam conditionem, si parres uti voluerint dicta concessionem.

3. Denique constitutum ad resignandum in favorem personæ per ipsum hunc constitutum Procuratorem nominandæ, seu cui ipse Procuratorem nominare, possit Procuratorem nomine seipsum, tradit Paris. à n. 102. ex Bursat. cons. 380. vol. 4, & cum eis Azor. Confirmantque id à pari, quod, qui constitutus Procurator ad eligendum vel nominandum, non possit seipsum eligere vel nominare. l. si mandavero. §. si tibi centum, ff. mandati. c. per nostra, de jurep. c. Cumana, de elect. Patronus seipsum presentare nequit, de quo vide dicta alias. Is, cui data facultas ad vendendum pignus, cui voluerit, non potest sibi ipsi vendere pignus: is, cui tradita pecunia, ut det illam, cui voluerit, non potest eam sibi reservare; quamvis Executor, vel alius constitutus ad distribuendum pecuniam inter pauperes, possit sibi ipsi dare, vel applicare, v.g. monasterio suo, si egeat. Rationem etiam hujus rei hauc dat Paris. n. 114. ne tales eligentes, presentantes, nominantes seipso in vitium ambitionis inclinant. Et hinc limitandum illud: *Charitas incipit a seipso: nimurum, si tali charitati admixta non sit ambitio, ut ea tali distributioni pecuniarum non sit admixta, dum sibi ipsi ex ea quis tribuit, ut*

Paris. à n. 117. Item quia mandatum hoc, ut Paris. n. 115. videatur continere tres personas, coniunctuentem, constitutum, & tertium, in cuius favorem facienda resignatio, unde videatur non servari ejus forma, si constitutus seipsum nominet ad beneficium.

Quæstio 688. Si duo reperiantur data mandata eodem anno, mensæ, die, loco, testibus, ac Notario iisdem, contraria tamen, v.g. quorum unum sit ad simpliciter resignandum, alterum ad resignandum in favorem, cui ex illo standum?

Responeo: Utrumque esse invalidum, & nullius momenti, & hinc facta resignatio in vigore unius ex illis est invalida. Paris. l. 9. q. 23, n. 1. & 2. citans Selv. de benef. p. 2. q. 15. n. 15. & Rotan. dum enim mandata sunt in qualitate diversa, propter incertitudinem utrumque est invalidum. Paris. cit. n. 2. juxta l. duo sunt Titii. ff. de testamentis, & Abbo. in c. in nostra, de rescrip. non fecus ac contingit in duobus codicillis, in duobus rescriptis, in duabus sententiis diversis, & contrariis. Paris. ibid. n. 3. ex Jafon. in l. ult. à n. 31. c. de editio divi Adriani toll.

Quæstio 689. An, si Procurator resignet in favorem inhabilis, vacet beneficium resignatum?

1. **R**esponeo primo: Si ei à mandante denominatus fuit persona illa, in cuius favorem renunciare debebat, & ea reperiatur inhabilis; mandante inculpabiliter non sciente de illa inhabilitate, noui magis vacabit beneficium, vi talis resignationis in talen factæ per Procuratorem, etiam conscientum talis inhabilitatis, ac si ipse per se resignasset tali, juxta dicta alias. Sicut econtra vacabit beneficium, per talen resignationem, si mandans sciens inhabilitatem tali persona, nihilominus mandavit Procuratori inciso de talen inhabilitate, in talen resignare. Paris. l. 9. q. 21. n. 8.

2. **R**esponeo secundo: Si constitutus Procurator ad resignandum in favorem illius, cui ipse voluerit resignare; & resignavit inhabili, videatur adhuc non vacare beneficium vi talis resignationis, & ea resignatio omnino invalida in ordine ad jus abdicandum à resignante, cum talis Procurator egressus censeatur fines mandati sui, in quo aliud velle non presumitur mandans, quam ut beneficium suum obveniat habili.

Quæstio 690. An Procurator constitutus ad concordandum super beneficio cum quibuscumque conditionibus, vi hujus mandati possit illud beneficium resignare?

Responeo negativè: Eò quod cessio sit donatione, & facultas donandi non censeretur data, nisi expresse dicatur, sempèque præsumatur pro non donatione. Paris. l. 9. q. 19. à n. 1. Qui tamen id ipsum etiam sic limitat n. 8. nisi esset data recompensa aequivalens vigore resignationis, vel causa esset dubius; utroque enim hoc casu posse resignari vi talis mandati juxta notata per DD. in l. contra juris. §. si filius. ff. de patris.

Quæstio